

A lelőhely Ny-i, DNy-i folytatása (vagy egy önálló lelőhely megléte) valószínűsíthető a szomszédos, markánsan kiemelkedő vonulaton, amelynek jelentős részét a tsz-telephely fedi el. Ezt a lehetőséget alátámasztani látszik, hogy ugyanezen vonulat északabbi részén, a telephelytől 50 m-re tartjuk nyilván a KÖH 17373 (Mámai-dűlő II.) lelőhelyet, amely hasonlóan kisebb kiterjedésű Árpád-kori telep.

Vidre-ér, Lantos-tanya (KÖH 17397): A lelőhely K-i, ÉK-i részét az adott látási viszonyok között csak szórványnyal lehetett azonosítani. A markánsan kiemelkedő térszínen (4+000–4+130 km-szelvény), boronált területen, közepes-jó látási viszonyok között egy őskori szórványkerámiatöredéket gyűjtöttünk. A lelőhelynek a bekötőút túlsó, Ny-i oldalán lévő területét a viszonylag sűrű vetés miatt nem sikerült azonosítani. A lelőhely Ny-i része, amelyen a Lantos-tanya található, a Vidre-szigetet K felől határoló vízfolyás medréig nyúlik el.

Vidre-sziget, Bakai-tanya (KÖH 17395): A 451. sz. főúttól É-ra azonosítottuk a lelőhelyet, amely terepbejárásunk alapján kb. 330×100 m kiterjedésű, a főúttól É-ra. A még járható állapotú vetésben viszonylag nagy mennyiségű leletet gyűjtöttünk a nyilvánított lelőhely korábban ismert, Ny-i területén. A 2005. évi hatástanulmány kiterjesztett határának megfelelően a lelőhely K-i felén elszórtan, nagyjából egyenletes eloszlásban találtunk kevés régészeti leletet (elsősorban őskori, bronzkori kerámiát és néhány kelta, ill. szarmata kori töredéket). A lelőhely tehát a vonulat teljes szélességére kiterjed, azaz patak völgytől patak völgyig tart. Észak felé való kiterjedése kissé bizonytalan, de a kiemelkedés É-i, alacsonyabbá váló részéig mindenképpen húzható.

Vidre-értől Ny-ra (KÖH 73859): A Vidre-értől Ny-ra lévő dombvonulatot nem tudtuk bejárni a repce miatt. A domb D-i lejtőjének járható részén, a Forgó- és a Dósa-tanya között valamint a Dósa-tanya szélességében rögzítettünk egy új lelőhelyet (4+700–4+960 km-szelvény).

Kettős-halom határrész: A bokrosi leágazó után kb. 170–200 m-re következő jól járható szántó Ny-i végén, a következő táblától elválasztó földút mentén egy régészeti jellegű töredéket gyűjtöttünk. A terület egy alig észlelhető kiemelkedés Ny-i szélé lehet, amit Ny-ról egy mély fekvésű, csatornával osztott térszín vesz körül. A szórványlelet lelőhelyhez való tartozása egyelőre kérdéses.

SOMOGYI KRISZTINA

125. Csorna határa

(Győr-Moson-Sopron megye) U, R, B, LT, Ró, Á, Kö
2009. áprilisban helyszíni szemlét tartottam Csorna határában, a fejlesztésre kijelölt területeken.

Árpási útelágazás; Gázvezeték (Döri úti csomópont, Gergátz Elemér földje, Árpási útelágazástól északra, Árpási elágazás) (KÖH 71947): A Keszeg-értől D-re lévő területen ez idáig három leletelőfordulásról voltak adataink. Közvetlenül a 85. sz. főút D-i oldalán, a

Dör felé vezető bekötőúttól Ny-ra 1997-ben gázárak ásásakor majd a későbbi próbafeltárás során neolitik (DVK) és kora rézkori település objektumai kerültek elő (*Árpási útelágazás. Gázvezeték*). A 85. sz. főúttól É-ra 2007-ben szintén őskori leletek kerültek elő (*Árpási útelágazástól északra*). 2008-ban az elkerülő utak nyomvonalainak bejárása során a 85. sz. főúttól D-re, a döri út K-i oldalán, a csornai villanytelep környékén őskori kerámiatöredékekre bukkantak (*Árpási elágazás*). Bejárásom során mindhárom fent említett lelőhely területén találtam régészeti leletanyagot. A három területen előkerült, egymáshoz kivételükben nagyon hasonló kerámiatöredékek a neolitikum (DVK) és a rézkor időszakára keltezhetők. A villanytelep É-i, K-i és D-i szélén is kerültek elő leletek (cserepek mellett egy kovatóredék is), amely jól mutatja, hogy a transzformátorállomás a lelőhely területén épült fel. Az *Árpási útelágazás; Gázvezeték lelőhelytől* D-re kisebb leletmentes sáv után ismét őskori edénytöredékek jelentkeztek. Kerámiatöredékek mellett állatcsontokat, egy kőeszköz töredékét, valamint számos paticsdarabot, ill. ág-, vagy nádlenyomatos tapasztástöredéket találtam. Fontos megjegyezni, hogy a területen két belvízvezető (ideiglenes) barázdát húztak keresztül, és a fél méter mélységet elérő barázdákban helyenként kiszántott régészeti objektumok maradványait figyeltem meg. A telepnyom egyértelműen összefügg az *Árpási útelágazás lelőhellyel*, és úgy tűnik, a villanytelep környéki lelőhellyel is. A 85. sz. főút É-i oldalán megfigyelt őskori telepnyom (*Árpási útelágazástól északra*) közelsége és az ott előkerült leletanyag hasonlósága alapján egyetlen nagy kiterjedésű neolitik–rézkori lelőhellyel állunk szemben.

Barbacsai út (Derítőtelep mellett, Nyárkó) (KÖH 1658): A már ismert lelőhely a várostól ÉK-re, a hajdani derítőtelep környékén, egy markáns, ÉNy–DK-i irányban elnyúló dombvonulaton helyezkedik el. Az 1970-es években a derítőtelep helyén még homokbánya volt. 1977-ben a bánya környékén, a barbacsai út melletti szántóföldön DVK és rézkori edénytöredékeket találtak. Hasonló korú leletanyag került elő a bányaprofilból. A későbbi terepbejárások során kiderült, hogy a neolitik–rézkori lelőhely viszonylag nagy területre terjed ki: a derítőteleptől (a volt homokbányától) D-re megközelíti a Keszeg-ér medrét, É-i irányban is több száz méter hosszan követhető. A neolitikum és a késő rézkor emlékei mellett késő bronzkori, kelta és római kori leletek is kerültek elő (a késő vaskori és a római leletek csak a derítőtelep és a Keszeg-ér közötti területen jelentkeztek).

A lelőhely D-i részének (a Keszeg-ér és a barbacsai út közötti terület) bejárása során őskori (DVK, rézkori, késő bronzkori, késő vaskori) és római kori kerámiatöredékeket gyűjtöttem. A lelőhely ezen részének kiterjedésére vonatkozó megfigyeléseim lényegében megegyeznek a korábbi kutatási eredményekkel. A lelőhelytől DNy-ra, a város széléig terjedő területen, valamint ÉK-re a szennyvíztisztító környékén régészeti leletanyag nem jelentkezett.

A barbacsi úttól É-ra, a korábbi megfigyelésekkel összhangban, neolitik és rézkori edénytöredékek jelentek. A lelőhely kiterjedése azonban ebben az irányban lényegesen nagyobb bizonyult, mint azt korábban véltük. Mint már szó volt róla, a telepnyom egy ÉNy-DK-i irányban elnyúló nagyobb dombvonulaton helyezkedik el, mely ÉNy-i irányban mintegy 1,5 km hosszúságban követhető. A dombvonulatot teljes hosszában bejártam, és az egész területen találtam régészeti leleteket. A lelőhely É-i, ÉNy-i szélét a Hegyeshalom felé vezető vasútvonal alkotja. A felszíni leletanyag intenzitása nem volt egyenletes, sűrűsödéseket és ritkulásokat figyeltem meg. A leletek legintenzívebben a lelőhely két végén jelentek. A derítőtelep környéki leletcsoporthoz már korábban is ismert volt. A lelőhely É-i végén, a vasút közelében ismét nagy mennyiségben találtam őskori leleteket. Egy helyütt lakóépület vagy lakóépületek nyomát mutatta a talaj elszíneződése és a leletek koncentrációja.

TAKÁCS KÁROLY

126. Csömör, Réti-dűlők
(KÖH 25780)

(Pest megye) Sza, Á

Csömör város településrendezési tervének módosításához 2009 júniusában régészeti hatásvizsgálat készült. Ehhez kapcsolódóan végeztem a közigazgatási területén nyilvántartott régészeti lelőhelyek számbavételét és állapotfelmérő bejárását. Leletet nem gyűjtöttem, új lelőhely nem került elő.

A bejárt 20 lelőhely területe – egy kivétellel – zártkert, beépített, lábon álló gabonával fedett, gyep vagy ugar volt, melyeken a kedvezőtlen észlelési körülmények miatt felszíni lelőhely-lokalizációra nem volt lehetőség. Csak a Réti-dűlők lelőhely volt kivétel. Csömör belterületétől Ny-ra, a Réti-dűlőnek nevezett patakvölgy D-i oldalán emelkedő alacsony domb mocsaras rétre néző oldalán, a Kút melletti-dűlő K-i szélén, a földút mentén terül el. A szemle alkalmával a szarmata és Árpád-kori település területén gabona állt, ill. egy részén akácerdő volt. A domb Ny-i oldalán, a földút mentén szórányosan néhány jellegtelen kézzel formált kerámiatöredéket figyeltem meg.

TANKÓ KÁROLY

127. Dabas, Dabasi-szőlők
(KÖH 74875)

(Pest megye) B

A jelentést lásd a kötet 115. oldalán!

MIKLÓS ZSUZSA

128. Dabas, Kis-földek
(KÖH 72227)

(Pest megye) B, Sza

Lakossági bejelentés nyomán 2009. október 30-án helyszíni szemlét végeztünk Dabas Ny-i határában, a Kis-földek

nevű határrészen, egy ÉÉK-DDNy irányú domb Ny-i oldalán. A domb kisebb részén erdő található, ezen kívül a terület mezőgazdasági művelés alatt áll, a helyszíni szemle és a leletmentés időpontjában napraforgótarló volt.

Helyszíni szemlénk során megállapítottuk, hogy egy valószínűleg középső bronzkori temetkezés mellékletei: karcolt díszítésű függesztő edény, valamint 99 db bronztárgy (félhold alakú csüngők, ciprusi tű, pánsíp alakú lemezek, pödrött oldalú lemezek, spirálisok, pitykék) kerültek elő. Több bronztárgyon jól látszott, hogy megégett. Mindezek alapján azt feltételeztük, hogy egy hamvasztásos sír mellékletei voltak. A helyszíni szemle során további őskori és szarmata kerámiatöredékeket gyűjtöttünk.

November 2-án leletmentést végeztünk, a leletek előkerülésének helyén 4×4 m-es szelvényt nyitottunk. A bontás során egy nagyméretű urna maradványait találtuk meg, amelyek közül kalcinált csontok kerültek elő. A leletbejelentő elmondása szerint a karcolt díszű függesztőedény és a bronztárgyak a nagyméretű edény maradványai fölül kerültek elő. A fémananyag és az edények alapján a sír a középső bronzkori Vátya-kultúra korai fázisának urnás temetkezése. A sír mellett feltártunk még két méhkas alakú szarmata gödröt is, amelyekből kerámia, állatcsont és patics került elő.

Munkatársak: Farkas Zoltán régész, Molnár Dávid és Szászvári Linda régésztechnikusok.

PATAY RÓBERT

129. Daruszentmiklós, Szőlő-hegy
(KÖH 59867)

(Fejér megye) A

2009. március 10-én elvégeztük az M6 autópálya nyomvonalára eső, RM-7 jelű régészeti lelőhelyen, a 0353/4, 0354/38, 0354/40, 0354/42, 0354/44, 0354/50, 0354/53, hrsz. ingatlanokon a megelőző feltárást. A lelőhely erősen vízjárta területen fekszik. A közelben halastó volt, a lelőhely nagy része víz alatt volt, így lehetetlenné vált a terület teljes feltárása.

Összesen 3 objektumot figyeltünk meg, 2 árkot és egy gödröt. Az első árok egy Ny-K irányú, szimpla árok volt, leletanyagot nem tartalmazott. A másik egy hármas ároknak látszott, iránya ÉÉK-DDNy, ebben sem volt leletanyag. A kb. 1,5 m átmérőjű gödör feltárást ledokumentáltuk, de feltárni nem tudtuk. A lelőhely az avar korszakhoz tartozhat, mivel az F-4 jelű terület folytatása D-i irányban.

Munkatársak: Kemsei Dóra, Pásztor István, Grósz Dóra, Bányász Diána, Domján Anita. A geodéziai felmérést a Geoservice Kft. végezte.

HERBÁLY RÓBERT

130. Daruszentmiklós, RM-14
(KÖH 59863)

(Fejér megye) A

A lelőhely Daruszentmiklós ÉK-i, K-i határában található, egy ÉK-DNy irányú dombon. Északkelet felől az F-5,